

ที่ มท ๐๖๑๓/๑๕๗๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม.๑๐๒๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบทวนมติคณะรัฐมนตรีในการให้ความช่วยเหลือประชาชนจากเงินเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติ
กรณีฉุกเฉิน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงมหาดไทยขอเสนอเรื่องขอบทวนมติคณะรัฐมนตรีในการให้ความช่วยเหลือประชาชนจากเงินเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงมหาดไทยได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าว มีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้เสนอเรื่องให้ความช่วยเหลือประชาชนจากเงินเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินสำรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๕๖ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑.๑.๑ ยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบในการใช้จ่ายเงินสำรองราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินสำรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๑๘ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติเพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว ครอบคลุมทุกมิติ สำหรับประชาชนทั่วประเทศ ทั้งในเขตและนอกเขตชลประทาน ตามนโยบายรัฐบาล และ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ในกรณีที่เงินสำรองราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งไม่พอ ให้จังหวัดสามารถขอขยายวงเงินสำรองราชการเพิ่มเติมต่อกระทรวงการคลังได้

๑.๑.๒ ให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย วางหลักเกณฑ์ แนวทางปฏิบัติ และติดตามผลการปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้

๑.๑.๓ ให้สำนักงานงบประมาณและกระทรวงการคลังดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี

๑.๒ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือแจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ลงมติว่า

๑.๒.๑ เห็นชอบแนวทางการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาภัยแล้ง โดยในการขอยกเว้นการปฏิบัติตามข้อ ๑๘ ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินสำรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๕๖ โดยให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการตามนัยข้อ ๗ ของระเบียบดังกล่าวต่อไป

/๑.๒.๒ ให้กระทรวง...

๑.๒.๒ ให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บูรณาการการทำงานในการแก้ไขปัญหาภัยแล้งให้แก่ประชาชน และจัดทำมาตรการรองรับภัยแล้งในระยะต่อไปร่วมกัน รวมทั้งประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนทราบผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องด้วย

๒. ข้อเท็จจริง

ในการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ได้มีการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

๒.๑ แนวทางการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติโดยใช้เงินอุดหนุนราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติ กระทรวงมหาดไทยโดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ร่วมกับกระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลาง กำหนดประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้มีความสมบูรณ์เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว ครอบคลุมทุกมิติ สำหรับประชาชนทั่วประเทศ ทั้งในเขตและนอกเขตชลประทาน ตามนโยบายรัฐบาล และ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ

๒.๒ ในมติคณะรัฐมนตรีให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บูรณาการการทำงานในการแก้ไขปัญหาภัยแล้งให้แก่ประชาชน และจัดทำมาตรการรองรับภัยแล้งในระยะต่อไปร่วมกัน รวมทั้งประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนทราบผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องด้วย นั้น ได้มีการดำเนินการประชุมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปแล้ว โดยมีกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรน้ำ และกรมทรัพยากร น้ำบาดาล คณะรักษาความสงบแห่งชาติ สำหรับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการพัฒนาชุมชน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การประปาภูมิภาค และการประปานครหลวง ประชุมหารือแนวทางการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ที่สามารถใช้ในการจ้างแรงงานในพื้นที่

สำหรับการประชุมได้มีแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันได้แก่ การให้ความช่วยเหลือประชาชนด้วยการจ้างแรงงานโดยใช้จ่ายเงินจากงบประมาณปกติของส่วนราชการก่อน หากไม่เพียงพอจึงใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ซึ่งตั้งจ่ายไว้ที่สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด จังหวัดละ ๑๐ ล้านบาท กรณีไม่เพียงพอก็สามารถขยายวงเงินได้ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดทำประกาศตำแหน่งงานจ้างที่มีในพื้นที่ พร้อมทั้งให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ ถึงการจ้างงาน และแนวทางการแก้ไขปัญหาของรัฐบาลที่ต้องการให้ครอบคลุมในทุกมิติ เพื่อช่วยเหลือประชาชนในภาวะการณ์ขณะนี้ และพบว่ามติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มีข้อจำกัดในการให้ความช่วยเหลือประชาชนเนื่องจากกำหนดให้ช่วยเหลือเฉพาะภัยแล้ง ทำให้ไม่สามารถให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้เดือดร้อนในขณะนี้ได้

๓. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๓.๑ งบประมาณปกติของส่วนราชการที่ตั้งไว้แล้ว สำหรับการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ดังนี้

๓.๑.๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมชลประทาน)

แผนการจ้างแรงงานช่วยเหลือเกษตรกรอันเนื่องมาจากการเลื่อนเวลาทำนาปีเพาะปลูก พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙ มีแผนการจ้างแรงงานดังนี้

(๑) โครงการเงินกู้เพื่อการพัฒนาาระบบบริหารจัดการน้ำและระบบขนส่งทางถนน ระยะเร่งด่วน โดยมีลักษณะงานเป็นการก่อสร้างฝายทดน้ำ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า อ่างเก็บน้ำ และระบบส่งน้ำ จำนวน ๔๓๗ โครงการ ครอบคลุมพื้นที่ ๖๗ จังหวัด งบประมาณในปี ๒๕๕๘ จำนวนทั้งสิ้น ๔๓๗ โครงการ งบประมาณรวม ๑๐,๘๒๕,๒๔๐,๐๐๐ บาท เป็นงบประมาณสำหรับการจ้างแรงงาน ๑๕% รวมทั้งสิ้นประมาณ ๑,๖๒๓,๗๙๐,๐๐๐ บาท มีรายละเอียดดังนี้

- ภาคเหนือ ๓๘ โครงการงบประมาณ ๗๑๙,๖๓๓,๙๐๐ บาท จ้างแรงงาน ๑๐๗,๙๔๕,๐๘๕ บาท
- ภาคกลาง ๕๖ โครงการงบประมาณ ๑,๔๓๙,๒๖๒,๔๐๐ บาท จ้างแรงงาน ๒๑๕,๘๘๙,๓๖๐ บาท
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๑๕ โครงการงบประมาณ ๕,๘๒๙,๘๘๒,๒๐๐ บาท จ้างแรงงาน ๘๗๔,๔๘๒,๓๓๐ บาท
- ภาคตะวันออก ๑๒ โครงการ งบประมาณ ๒๗๙,๖๒๐,๐๐๐ บาท จ้างแรงงาน ๔๑,๙๔๓,๐๐๐ บาท
- ภาคใต้ ๑๑๖ โครงการ งบประมาณ ๒,๕๕๖,๘๔๕,๒๐๐ บาท จ้างแรงงาน ๓๘๓,๕๒๖,๗๘๐ บาท

(๒) จากการเปลี่ยนแปลงงบประมาณเหลือจ่ายในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ มาดำเนินการบำรุงรักษาคลองส่งน้ำสายใหญ่ คลองส่งน้ำสายซอยและกำจัดวัชพืชด้วยแรงคน ตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี โดยมีแผนการดำเนินการในพื้นที่ชลประทานทั่วประเทศครอบคลุม ๗๖ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร วงเงินจ้างแรงงานรวมทั้งสิ้น ๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓.๑.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(กรมทรัพยากรน้ำ)

โครงการเงินกู้เพื่อการพัฒนาาระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและระบบขนส่งทางถนน ระยะเร่งด่วน : มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ ระยะที่ ๒ งบประมาณปี ๒๕๕๘ (เพิ่มเติม) จำนวนทั้งสิ้น ๕๒๔ แห่ง งบประมาณรวม ๕,๗๑๗,๖๕๖,๙๐๐ บาท และมีวงเงินที่ใช้สำหรับการจ้างงาน ๓ - ๕ % ของงบประมาณที่ตั้งไว้

(กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)

โครงการน้ำบาดาลเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จำนวน ๗ โครงการ เป้าหมายการดำเนินงาน ๔,๐๗๑ แห่ง วงเงินงบประมาณ ๒,๓๓๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท พื้นที่ดำเนินการ ๗๐ จังหวัด เป็นการจ้างแรงงานทั้งสิ้น ๒,๒๑๑ แรงงาน มีรายละเอียดดังนี้

(๑) โครงการน้ำบาดาลเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร จำนวน ๖ โครงการ เป้าหมายการดำเนินงาน ๓,๑๗๙ แห่ง วงเงินงบประมาณ ๑,๖๒๐,๔๐๐,๐๐๐ บาท พื้นที่ดำเนินการ ๗๐ จังหวัด

(๑.๑) กรมทรัพยากรน้ำบาดาลดำเนินการเอง จำนวนเงิน ๙๕๓,๘๐๐,๐๐๐ บาท เป็นค่าจ้างแรงงาน จำนวนเงิน ๑๑,๓๐๕,๕๐๐ บาท จำนวน ๘๓๑ แรงงาน

(๑.๒) ดำเนินการโดยบริษัทเอกชน จำนวนเงิน ๖๖๖,๖๐๐,๐๐๐ บาท และดำเนินการจ้างแรงงานคิดเป็น ๑๐% ประมาณ ๖๖,๖๖๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นการจ้างแรงงาน จำนวน ๙๐๐ แรงงาน

(๒) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภค (เพิ่มเติม) เป้าหมายการดำเนินงาน จำนวน ๘๙๒ แห่ง วงเงินงบประมาณ ๗๑๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท พื้นที่ดำเนินการ ๕๓ จังหวัด

(๒.๑) กรมทรัพยากรน้ำบาดาลดำเนินการเอง จำนวน ๒๑๔,๐๘๐,๐๐๐ บาท เป็นค่าจ้างแรงงาน จำนวนเงิน ๔,๐๑๔,๐๐๐ บาท คิดเป็นการจ้างแรงงาน จำนวน ๑๘๐ แรงงาน

(๒.๒) ดำเนินการโดยบริษัทเอกชน จำนวนเงิน ๔๙๙,๕๒๐,๐๐๐ บาท และดำเนินการจ้างแรงงานคิดเป็น ๑๐% ประมาณ ๔๙,๙๕๒,๐๐๐ บาท คิดเป็นการจ้างแรงงาน จำนวน ๓๐๐ แรงงาน

(กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช)

โครงการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยแล้ง (การจ้างงานประชาชน) จำนวน ๓๔ โครงการ พื้นที่ดำเนินการ ๑๔ จังหวัด เงินงบประมาณทั้งสิ้น ๓๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท แยกเป็น

(๑) งบดำเนินโครงการ จำนวนเงิน ๕,๗๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) งบจ้างงาน จำนวนเงิน ๓๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท

(กรมป่าไม้)

โครงการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยแล้ง (การจ้างงานประชาชน) จำนวน ๑๖ โครงการ เงินงบประมาณทั้งสิ้น ๑,๓๙๑,๕๖๓,๔๘๒ บาท แยกเป็น

(๑) งบดำเนินโครงการ จำนวนเงิน ๗๐๖,๓๘๑,๒๘๐ บาท

(๒) งบจ้างงาน จำนวนเงิน ๖๘๕,๑๘๒,๒๐๒ บาท

๓.๑.๓ กระทรวงมหาดไทย

(กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)

โครงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ปี ๒๕๕๘ (เพิ่มเติม) ครั้งที่ ๑ โครงการ ขุดลอกแหล่งน้ำ จำนวน ๑,๑๒๐ โครงการ ครอบคลุม ๗๖ จังหวัด งบประมาณ ๓,๘๓๐,๓๔๗,๕๐๐ บาท สามารถจ้างแรงงานได้ ๑๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)

เงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะใช้ต่อไป

รวมงบประมาณจาก ๓ กระทรวง ๗ กรม มีงบประมาณที่ตั้งไว้แล้ว ๒๔,๒๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท อยู่ระหว่าง ดำเนินการ และก่อให้เกิดการจ้างแรงงานรวม ๒,๘๗๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท กระจายอยู่ในพื้นที่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ

๓.๒ งบประมาณจากเงินอุดหนุนราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ซึ่งตั้งจ่ายไว้ ณ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ๗๖ จังหวัด ๆ ละ ๑๐ ล้านบาท โดยใช้ตามประกาศของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในการจ้างแรงงาน การฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น การซ่อมแซมประปาทั้งระบบผิวดินและระบบบาดาล รวมถึงการเป่าล้างบ่อบาดาล หากไม่เพียงพอสามารถ ขอย้ายวงเงินอุดหนุนราชการไปยังกระทรวงการคลังผ่านกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้

๔. กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป และเกษตรกร ผู้ที่จะได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม จากภัยพิบัติ ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาน้ำทั้งในและนอกเขตชลประทาน ทั้ง ๗๖ จังหวัด

๕. หลักเกณฑ์

เป็นการแก้ไขปัญหาน้ำเฉพาะหน้าทั้งในระบบการจัดหาน้ำให้ประชาชน การจัดการแก้ไขปัญหาน้ำทั้งระบบผิวดิน น้ำบาดาล เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากอาชีพเกษตรกรรมและประชาชนทั่วไป ที่จะได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมจากภัยพิบัติ ให้มีการจ้างแรงงาน การฝึกอบรมอาชีพ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชน หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่พิจารณาแล้วเป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่จะได้รับผลกระทบ หรือเป็นประโยชน์ของทางราชการหรือประโยชน์สาธารณะโดยรวม

๖. ข้อเสนอ

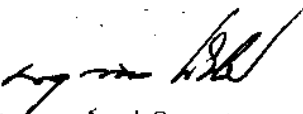
ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ในข้อ ๑ และ ข้อ ๒ กำหนดว่า “ปัญหาภัยแล้ง” จากการกำหนดคำว่าภัยแล้ง ทำให้เกิดข้อจำกัดสำหรับการให้ความช่วยเหลือประชาชน ที่ได้รับความเดือดร้อนในขณะนี้ เนื่องจากสถานการณ์ภัยแล้งในปี ๒๕๕๘ ได้สิ้นสุดลงแล้ว ประกอบกับ มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ไม่เป็นไปตามข้อเสนอที่กระทรวงมหาดไทยได้ขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ การแก้ไขปัญหาน้ำที่เกิดขึ้นกับประชาชนครบถ้วนทุกมิติ ทุกสถานการณ์ภัย เห็นควรพิจารณาทบทวน มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ในประเด็นดังต่อไปนี้

๖.๑ ทบทวนมติที่ใช้ข้อความว่า “ปัญหาภัยแล้ง” ให้เป็น “ปัญหาภัยพิบัติ” เพื่อให้การให้ความช่วยเหลือประชาชนครบถ้วนทุกมิติ ทุกสถานการณ์ภัย และสามารถให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติในขณะนี้ได้

๖.๒ กำหนดแนวทางการให้ความช่วยเหลือประชาชนจากเงินอุดหนุนราชการในเชิงป้องกัน หรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ให้มีผลบังคับใช้จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก
(อนุปอง ป่อจินดา)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
สำนักช่วยเหลือผู้ประสบภัย
โทรศัพท์ ๐ ๒๖๓๗ ๓๕๒๔
โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๗๔๔๓